

SISÄLLYSLUETTELO

1. ITÄ-SUOMEN LÄÄNINHALLITUKSEN TOIMINTA-AJATUS.....	2
2. ERI TOIMIALOILLE YHTEISET TAVOITTEET VUODELLE 2002.....	3
3. SIVISTYSOSASTO	3
4. SOSIAALI- JA TERVEYSOSASTO	6
5. POLIISIOSASTO	10
6. PELASTUSOSASTO	11
7. LIIKENNEOSASTO	11
8. KILPAILU- JA KULUTTAJAOSASTO.....	12
9. OIKEUSHALLINTO-OSASTO	17
10. YHTEISET PALVELUT (HALLINTO)	18
11. KANSAINVÄLINEN TOIMINTA	20
12. TALOUSARVIOEHDOTUS 2002.....	21

1. Itä-Suomen lääninhallituksen toiminta-ajatus

Lääninhallituksen toiminta-ajatus

Itä-Suomen lääninhallitus on monialainen valtion alueellinen asiantuntijavirasto, joka toimii hajautettuna verkko-organisaationa Mikkelissä, Kuopiossa ja Joensuussa

Lääninhallitus valvoo ja arvioi hyvinvointi-, sivistys-, turvallisuus- ja hallintopalvelujen laatua ja saatavuutta sekä tukee kuntien toimintaa asukkaiden parhaaksi.

Lääninhallitus edistää alueellista yhteistyötä valtionhallinnon, kuntien, maakunnallisten yhteisöjen ja elinkeinoelämän kanssa läänin olojen kehittämiseksi.

Lääninhallituksen menestystekijät

- asiakaslähtöisyys
- yhteistyöhenkisyys
- innovatiivisuus
- palvelujen laatu
- oikeudenmukaisuus
- tasa-arvo
- avoimuus

Lääninhallituksen visio

Itä-Suomen lääninhallitus on toimialojensa yhteistyötä edistävä alueellinen huippuasiantuntija.

Lääninhallituksen toiminnan painoalueet

Lääninhallituksen toiminnassa on neljä painoaluetta. Lääninhallitus toimii erityisesti Itä-Suomen kehittämiseksi tietoyhteiskunnallisten valmiuksien, ympäristöterveydenhuollon ja kestävä kehityksen periaatteiden, kuntien ja valtion yhteisten palvelujen laajentamisen sekä turvallisuuden puolesta.

Lääninhallituksen strategiset asiakkaat

- läänin asukkaat
- elinkeinoelämä
- julkishallinto
- kolmas sektori
- kansainväliset organisaatiot

2. Eri toimialoille yhteiset tavoitteet vuodelle 2002

Talousarviotavoitteet

Lääninhallitus tukee erityisesti lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämistä. Huumausaineiden saatavuutta ja käyttöä ehkäistään ja niistä aiheutuvia riskejä vähennetään. Nuorten ja riskiryhmien syrjäytymisen ehkäisemiseksi edistetään aktiivista sosiaalipolitiikkaa sekä kuntouttavaa työtoimintaa.

Lääninhallitus kartoittaa peruspalvelujen tarjontaa ja tarvetta läänin alueella ja arvioi palveluverkkojen riittävyttä.

Eri asteisiin poikkeusoloihin varautumista tehostetaan ja alueellista ja seudullista hyvinvointipolitiikkaa parannetaan kehittämällä viranomaisten ja muiden toimijoiden yhteistoimintaa.

3. Sivistysosasto

Toimintaympäristön muutokset

Lääninhallinnon tehtävänä on seurata ja arvioida koulutuksen saatavuutta ja tasapuolista toteutumista läänin alueella ja sen perusteella ohjata resurssien käyttöä.

Opetuslainsäädännön uudistus on tuonut mahdollisuuksia koulutuksen rakenteellisiin uudistuksiin. Lisäksi Itä-Suomen tavoite 1 –ohjelman hankkeilla voidaan kehittää koulutusrakenteita. Ammatillisen koulutuksen uusi sääätelyjärjestelmä edellyttää, että koulutustarpeen ennakointiin kiinnitetään entistä enemmän huomiota. Koulutuksen sisältöjen kehittämisessä painottuvat erityisesti alueen elinkeinoelämän tarpeet. Oppilaitokset kehittävät avoimia oppimisympäristöjä ja tietoyhteiskuntaan verkottumista.

Julkisen talouden ongelmat ovat vaikuttaneet merkittävästi myös kuntien peruspalvelujen tuottamiseen. Peruskuntien koulusektorille asettamalla säästötavoitteilla on ollut vaikutuksensa koulupalvelujen määrään ja laatuun. Erityisesti heikommassa asemassa olevien lasten, nuorten ja erityisryhmien tukipalveluista on tingitty. Tämä lisää tarvetta oppilaan oikeusturvan toteutumisen seurantaan ja peruspalvelujen arviointiin, minkä perusteella voidaan kiinnittää huomiota havaittuihin epäkohtiin ja myös pyrkiä etsimään niihin korjauksia.

Liikuntatoimen tavoitteena on entistä vahvemmin liikunnan avulla edistää väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä tukea lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä. Tämän vuoksi liikuntapaikkarakentamisen painopistettä siirretään lähiliikuntapaikkojen rakentamiseen. Nuorisotoiminnassa ennalta ehkäisevän huumetyön osuutta painotetaan entistä enemmän.

Kirjasto- ja tietopalvelujen järjestämistä kunnissa vaikeuttavat väestörakenteen muutokset, maaseudun asutuksen harveneminen sekä kirjastojen riittämättömät henkilöstöresurssit.

Opetusministeriön hallinnonalan rakennerahasto-ohjelmien sekä yhteisaloiteohjelmien alueellinen toimeenpano ja hankepäättösten teko, hankkeiden toteutuksen seuranta ja valvonta lisää edelleen lääninhallituksen tehtäviä.

Lääninhallituksen sivistysosaston tavoitteena on kansainvälisen toiminnan aktivointi, koordinointi ja laadullinen kehittäminen opetustoimessa.

Koulutuksen lainsäädännön kokonaisuudistus vaikuttaa monilla tavoin lääninhallituksen tehtäviin. Esimerkiksi opetustoimen henkilöstökoulutusta toteutetaan ottaen huomioon ko. uudistuksen toteuttamiseen liittyvät tarpeet.

Tulostavoitteet 2002

Talousarviotavoitteet

Oppilaitosverkon ja ylläpitojärjestelmän kehittymistä, koulutuksen alueellista saavutettavuutta, tuloksellisuutta ja oppilaan oikeusturvan toteuttamista seurataan ja arvioidaan. Erityistä huomiota kiinnitetään ammattitaitoisen työvoiman tuottamiseen ja koulutuksen jälkeiseen työllistymiseen.

Ammatillisen koulutustarpeen alueellista ennakkointia kehitetään mm. ISKUT- ennakkointihankkeen kautta yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa huomioon ottaen työelämän tarpeet sekä ikääntyvän väestön ja nuorten ikäluokkien koulutuskysyntä. Valtakunnallista yhteishakujärjestelmää toteutettaessa kiinnitetään erityistä huomiota neuvontapalveluihin.

Opetustoimen henkilöstökoulutuksessa otetaan huomioon opetuslainsäädännön uudistuksen toteuttamiseen liittyvät tarpeet.

Kuntien kirjasto- ja tietopalvelujen laatua ja saatavuutta, erityisesti lasten ja nuorten kirjasto- ja tietopalvelujen järjestämistä kuntien kirjastoissa, seurataan. Seutukuntien välistä yhteistyötä kirjastopalvelujen järjestämisessä edistetään. Henkilöstön ammattitaidon kehittämistä tuetaan informaatio-ohjauksen ja koulutuksen avulla. Kirjastohenkilöstön osallistumista kansainvälisiin koulutustapahtumiin tuetaan.

Lasten ja nuorten liikunnan sekä terveysliikunnan kehittämiseksi tuetaan erityisesti lähiliikuntapaikkojen kehittämistä. Peruspalvelujen arviointikohteenä ovat uimahallit terveysliikuntapalvelujen tuottajina. Nuorisotoimessa on keskeistä alueellisen nuorten elinoloindikaattorijärjestelmän hyödyntäminen, kunnallisen nuorisotyön arviointi sekä nuorten työpajatoiminnan kehittäminen. Yhteistyössä kuntien ja kansalaisjärjestöjen kanssa tuetaan ja kehitetään lasten ja nuorten iltapäivätoimintaa.

Liikunnan ja nuorisotoimen alueilla osallistutaan kahdenväliseen kansainväliseen toimintaan erillisten yhteistyöohjelmien mukaisesti.

Lääninhallitus toimii valtion alueviranomaisena EU:n rakennerahasto-ohjelmien toimeenpanoon liittyvissä tehtävissä opetusministeriön hallinnonalalla. Alueellista yhteistyötä maakunnan liittojen ja työvoima- ja elinkeinokeskusten kanssa kehitetään ja tiivistetään.

Lääninhallitus toimii Interreg III A –yhteisöaloitehankkeiden toimeenpanoon liittyvissä tehtävissä opetusministeriön hallinnonalalla, edistää Equal-hankkeiden alueellista valmistelua sekä antaa sitovan lausunnon Leader + koulutus- ja kulttuurihankkeissa. Toimitaan Cimon alueellisena yhteistyökumppanina ja toimijoiden verkottajana. Suomen lähialueiden edustajien kanssa järjestetään yhteisiä tapaamisia yhteistyön aloittamiseksi ja kehittämiseksi.

Muut tavoitteet

Lääninhallitus tarjoaa asiantuntevaa ja puolueetonta ohjausta oppilaitosten ja yleisten kirjastojen rakennusteknisessä suunnittelussa ja valtionapuun liittyvissä kysymyksissä.

Liikuntalain uudistuksen toteutumiseen liittyvät tarpeet otetaan huomioon alueellisessa ohjauksessa. Liikunta- ja nuorisotoimen sekä kulttuurin ja taiteen valtakunnalliset tavoitteet toteutetaan ja toimenpiteitä sovitetaan yhteen ja arvioidaan yhteistyössä alueellisten asiantuntijaverkostojen kanssa sekä kehitetään tietohuoltoa ja kansainvälistä yhteistyötä osana alueellisten ja kansainvälisten sivistys- ja kulttuuripalvelujen verkkoa.

Nuorten elinoloja arvioidaan elinoloindikaattorien perusteella ja osoitetaan nuorten työpajatoimintaan ja koululaisen iltapäivätoimintaan valtionavustukset toimintoja kehittäen. Nuorten osallistumista ja yhteiskunnallista vaikuttamista edistäviä hankkeita tuetaan.

Lääninhallituksen ja alueellisten taidetoimikuntien sekä niiden henkilöstön yhteistoimintaa kehitetään tavoitteena alueellisen kulttuuritoiminnan ja sen arvioinnin kehittäminen.

Itä-Suomen tavoite 1 –ohjelman sekä Interreg III A -yhteisöaloiteohjelman kautta tuetaan alueellista kehittämistä tavoitteena alueen osaamisen vahvistaminen, työvoiman valmiuksien parantaminen ja osaamis- ja koulutusrakenteiden kehittäminen.

Suunnittelukauden painoalueet

- esiopetusjärjestelmän vakiinnuttaminen ja sen toteutumisen seuranta
- tieto- ja viestintätekniiikan opetuskäytön kehittäminen ja työssäoppiminen
- nuorten elinolojen ja elämänhallinnan edellytysten parantaminen yhteistyössä muiden hallinnonalojen kanssa
- koulutuksen, tieteen ja kulttuurin tietoyhteiskuntakehityksen edistäminen mm. sisältötuotantohankkeilla
- peruspalvelujen toteutumisen arviointi

- Itä-Suomen tavoite 1 –ohjelman sekä Interreg III A –yhteisöaloiteohjelmien toimeenpano ja seuranta sivistystoimessa
- valtakunnallinen koulutuksen hallinnon arviointi

4. Sosiaali- ja terveysosasto

Toimintaympäristön muutokset

Väestön odotettavissa olevan eliniän pitenemisen ja terveydentilan keskimääräisen kohenemisen seurauksena hyvin iäkkäiden määrää kasvaa pidemmällä aikavälillä selvästi.

Väestön vanhetessa on erityistä huomiota kiinnitettävä dementoituneiden ja muiden paljon apua tarvitsevien ikäihmisten hoitoon ja huolenpitoon.

Maan sisäinen muuttoliike aiheuttaa Itä-Suomessa, joka on muuttotappioaluetta, sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen rakenteisiin ja rahoitukseen kohdistuvia paineita. Jos kuntien taloudelliset erot kasvavat, lisääntyvät myös erot palvelujen saatavuudessa entisestään. On tärkeää, että valtio ja kunnat arvioivat yhteistyössä jatkuvasti palvelutarpeen kehitystä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen tuottaminen yksityissektorin toimesta lisääntyy.

Työelämä muuttuu. Pätkätyöt ja epätyypilliset työsuhteet lisääntyvät. Työelämän ja työtehtävien toistuvat muutokset koetaan usein raskaiksi. Työssä jakamiseen on etsittävä uusia ratkaisuja.

Tietotekniikan kehittyminen antaa hyviä mahdollisuuksia kehittää myös sosiaali- ja terveydenhuollossa tiedonvälitystä ja tietojen käsittelyä. Hyödyntämällä tietoteknologiaa oikein voidaan palvelujen tasavertaisia käyttömahdollisuuksia, laatua ja saatavuutta parantaa. Uuden teknologia käyttöönotto luo uusia mahdollisuuksia myös hoitomenetelmissä.

Tulostavoitteet vuodelle 2002

Toiminnan yleiset painoalueet

Lääninhallitus tukee erityisesti lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämistä ja syrjäytymisen ehkäisyä jatkamalla äitiys- ja lastenneuvolapalveluiden sisällön kehittämistä sekä varhaisen vuorovaikutuksen tukemista neuvolatyössä -hankkeen etenemistä ja laajentamista. Sosiaali- ja terveysosasto yhteistyössä sivistysosaston kanssa jatkaa kouluterveydenhuollon ja oppilashuollon kehittämistä peruspalveluiden arvioinnin pohjalta ja arvioi kunnissa tapahtuvaa kouluterveydenhuollon ja oppilashuollon kehittämistyötä sekä seuraa lasten ja nuorten hyvinvointiin osoitetun valtionavustuksen käyttöä.

Lääninhallitus on vuosina 2000-2001 koordinoanut poikkihallinnollista Itä-Suomen huumeohjelmaa, joka on keskittynyt huumeiden käytön ehkäisyyn ja riskien vähentämiseen. Lääninhallitus jatkaa kuntien yhdyshenkilöverkoston tukemista.

Lääninhallituksen sosiaali- ja terveysosasto yhteistyössä sivistysosaston kanssa tukee kuntien ja muiden toimijoiden pyrkimyksiä turvata kaikkien kansalaisten perusoikeus työhön, koulutukseen ja asuntoon. Erityishuomio kohdistetaan koulutuksen ulkopuolella olevien työttömien nuorten ja pitkäaikaistyöttömien aikuisten sekä vankiloista ja laitoksista kotiutuvien henkilöiden saamiseksi aktivoivien toimenpiteiden ja neuvonnan piiriin.

Lääninhallitus edistää paikallisten voimavarojen kokoamista ja kaikkien toimijoiden osallistumista kunkin asiakkaan tarpeista lähtevien, aukottomien ja taloudellisesti toimivien, tavoitteellisten ja verkostomaisten palvelujen tuottamiseen siten, että niistä hyötyvät erityisesti nuoret sekä pitkään työttöminä olleet ja moniongelmaiset asiakkaat.

Lääninhallitus tukee kuntia niiden toteuttaessa kuntouttavaa työtoimintaa koskevan lain mukaisia velvoitteitaan.

Lääninhallitus kartoittaa peruspalvelujen tarjontaa ja tarvetta läänin alueella ja arvioi palveluverkkojen riittävyttä. Erityisesti kiinnitetään huomiota vanhusten ja mielenterveyspalvelujen saatavuuteen sekä työterveyspalvelujen riittävyteen. Peruspalvelujen arvioinnin kohteina ovat mm. vanhusten kotiin annettavat palvelut, mielenterveyspotilaiden asumispalvelut, oppilashuolto sekä huumepalvelut.

Eri asteisiin poikkeusoloihin varautumista tehostetaan ja alueellista ja seudullista hyvinvointipolitiikkaa parannetaan kehittämällä viranomaisten ja muiden toimijoiden yhteistoimintaa.

Lääninhallitus jatkaa kuntien ja sairaanhoitopiirien sekä sosiaali- ja terveysministeriön kanssa käynnistettyä yhteistyötä sosiaali- ja terveydenhuollon valmiussuunnittelun alueellisessa koordinoinnissa. Alueellisen ja seudullisen hyvinvointipolitiikan kehittäminen tapahtuu kuntien hyvinvointipoliittisten ohjelmien edistämisen kautta sekä osallistumalla aktiivisesti maakuntien liittojen ja muiden keskeisten tahojen kanssa toteutettaviin hankkeisiin. Lääninhallitus vahvistaa lisäksi alueellisia hyvinvointipolitiikan rakenteita kehittämällä tietoteknisiä verkostoja.

Kuluttajien kannalta merkittävät ja riskialttiit, tuoteturvallisuuslain soveltamisalaan kuuluvat, palvelut kartoitetaan. Kuluttajapalveluiden turvallisuustasoa kohotetaan.

Palvelujen turvallisuusprojekteina toteutetaan ainakin seuraavat hankkeet:

1. Ratsastustallien turvallisuus – hanke jatkuu vuodelta 2001
2. Uimahallien ja kylpylöiden turvallisuus
3. Kosmetiikkayritysten rekisteröitymisveloitteen ja näiden tuotekohtaisten tietojen toteutumisen valvonta – osin jatkona vuoden 2001 hankkeelle

Lääninhallituksessa ollaan valmiudessa kiireellisissä valvontatapauksissa tiedottamiseen ja toimenpiteisiin yhdessä Kuluttajaviraston ja kuntien kanssa terveysvaaran ehkäisemiseksi.

Talousarviotavoitteet

Sosiaali- ja terveystoimi

Itä-Suomen lääninhallituksessa toimii sosiaali- ja terveystoimittain neuvottelukunta, joka on valinnut vuoden 2002 toimintansa painoalueeksi kuntien hyvinvointipoliittisten ohjelmien ja strategioiden tekemisen. Neuvottelukunta toimii yhteistyössä Itä-Suomen alueen maakuntaliittojen ja TE -keskusten kanssa yhteensovittaen toimintansa maakuntasuunnitelmien linjauksiin ja TE -keskusten hyvinvointistrategioihin.

Lääninhallitus kiinnittää valvonnassaan erityistä huomiota ikääntyvän väestön perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon palvelujen saatavuuteen ja saatavuuden turvaamiseen myös tulevaisuudessa. Lääninhallitus toteuttaa erillishankkeena yhteistyössä Stakesin kanssa vanhustenhuollon palvelujen laadun parantamiseen tähtäävän IkäLaatu -projektin.

Lääninhallitus kehittää kuntien sosiaali- ja terveyspalvelujen sekä sosiaaliturvajärjestelmän edellytyksiä toimia erityisesti huono-osaisimpien ja riskiryhmiin kuuluvien lasten, nuorten ja lapsiperheiden terveyden, kasvuolosuhteiden ja koulutusmahdollisuuksien edistämiseksi .

Lääninhallituksen sosiaali- ja terveysosasto yhteistyössä sivistysosaston kanssa kehittää tukitoimia koulutuksellisen syrjäytymisen ja huonon terveyden vähentämiseksi lisäämällä yhteistoimintaa sosiaali- ja terveydenhuollon sekä mm. koulujen ja muiden oppilaitosten, liikunta- ja nuorisotoimen, järjestöjen ja tiedotusvälineiden kesken terveen ja kestävä elämäntavan edistämiseksi. Työikäisten syrjäytymistä pyritään estämään mm. kehittämällä palveluita, joiden ansiosta työttömällä ja erilaisissa epätyypillisissä työsuhteissa ja työpaikoissa olevilla on samat mahdollisuudet saada terveyspalveluita kuin muilla.

Lääninhallitus osallistuu STTV:n kanssa sovitulla tavalla vuoden 2001 lopussa kahteen tupakkalain toteutumisen valvontahankkeeseen. Niissä selvitetään tupakointikieltojen noudattamista ravitsemisliikkeissä ja tupakan myynnin omavalvonnan toteuttamista erilaisissa myyntipaikoissa.

Näiden valvontatulosten yhteenvedon valmistuttua vuodenvaihteessa 2001-2002 sovitaan STTV:n kanssa kuinka tupakkalain noudattamisen valvontaa ja ohjausta kehitetään STTV:n ja läänien yhteistyönä. Itä-Suomen lääninhallitus toteuttaa näin sovitut toimenpiteet vuonna 2002 omalla toimialueellaan.

Alkoholivalvonnassa pyritään ehkäisemään alkoholinkäytöstä aiheutuvia sosiaalisia ja terveydellisiä haittoja painottamalla tarkastukset alkoholivaltaisiin ja häiriöalttiisiin sekä nuorisoon suosimiin anniskelupaikkoihin sellaisina ajankohtina, joina rikkeitä yleisimmin esiintyy.

Lupahallinnossa ja valvonnassa lisätään yhteistyötä erityisesti paikallisen tason ehkäisevään päihdetyöhön.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen laillisuusvalvontaa suoritetaan ennakkovalvontana päätettäessä yksityisiä sosiaali- ja terveyspalveluja koskevista toimiluvista. Jälkivalvonnassa lisätään tarkastuskäyntejä yksityisiin sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköihin. Myös kunnallisen toiminnan valvonnassa tehostetaan lääninhallituksen oma-aloitteista valvontaa. Kante-luasiat ovat edelleen tärkeä laillisuusvalvonnan muoto.

Palvelujen saatavuuden varmistamisessa on lääninhallituksen toiminnan ensisijaisena tavoitteena turvata kansalaisten yhdenvertaisuus ja perustuslais-sa säädetty oikeus välttämättömään toimeentuloon ja huolenpitoon.

Sosiaali- ja terveydenhuollon eri osa-alueita koskevilla valtakunnallisilla laatu-suosituksilla on keskeinen merkitys palvelujen laadun varmistamisessa. Lääninhallitus ohjaa ja tukee kuntia ja kuntayhtymiä ja muita palvelujen tuottajia laatusuositusten käytännön soveltamisessa. Lääninhallitus on mukana kehittämässä alueellista palveluportaalia, joka mahdollistaa palvelujen riittävyyden ja asianmukaisuuden aikaisempaa tehokkaamman seurannan

Ympäristöterveydenhuollossa kiinnitetään erityisesti huomiota siihen, että kunnat suorittavat vastuullaan olevaa valvontaa riittävästi ja tasapuolisesti. Kansanterveystalain ja ympäristöterveydenhuollon erityislakien muutos mahdollistaa aiempaa laajempaa kuntien ja kuntayhtymien välistä yhteistyötä. Tämä osaltaan mahdollistaa resurssien tarkoituksenmukaista yhteiskäyttöä ja siten voidaan tasoittaa nykyisiä alueellisia resurssieroja.

Paikallisten ympäristöterveysohjelmien seurannan ja arvioinnin kautta toteutuu myös valvonnan riittävyyden ja tasapuolisuuden toteutumisen seuranta. Lisäksi valvontaa suoritetaan vakiintuneiden ympäristöterveydenhuollon vuosittaisten raportointien avulla.

Eläinlääkintä

Läänineläinlääkärit tarkastavat vuosittain alueellaan 2-3 praktisoivan eläinlääkärin lääkekirjanpidon maa- ja metsätalousministeriön elintarvike- ja terveysosaston ohjeiden mukaisesti. Tarkastukset kohdennetaan myös maati-loille, kun tilalla tuotetuissa elintarvikkeissa on todettu kiellettyjä lääkkeitä.

Kaikille kunnaneläinlääkäreille järjestetään koulutusta erityisesti helposti leviävien eläintautien osalta. Osalle kunnaneläinlääkäreistä, ns. valmiuseläinlääkäreille, annetaan lisäksi tautikoulutusta sekä alueellisesti että valtakunnallisesti yhdessä maa- ja metsätalousministeriön elintarvike- ja terveysosaston kanssa. Tuottajille ja lomittajille luennoidaan tarttuvista eläin-taudeista.

Eläinsuojelutapauksiin puututaan välittömästi epäkohtiin. Vaikeissa tapauk-sissa läänineläinlääkäri osallistuu viranomaisten apuna tarkastuksiin. Eläin-

suojelutietoutta edistetään osallistumalla paikallisten eläinten terveydenhuoltohankkeiden johtoryhmiin.

Kunnallinen eläinlääkintähuolto on Suomessa perusta eläinsuojelulle ja eläintautien vastustamiselle. Läänineläinlääkärit ovat yhteydessä alueidensa poliittisiin päättäjiin esim. kunnaneläinlääkäreiden virkojen vähentämistä koskevissa asioissa.

Elintarvikevalvonta

Kuntien elintarvikevalvontaa ja –tarkastusta arvioidaan ja tehostetaan kehittämällä kuntien yhteistyötä ja tekemällä kuntakäyntejä Elintarvikeviraston kanssa. Kuntien elintarvikevalvonnan laatujärjestelmien kehittämistä jatketaan Elintarvikeviraston kanssa laatimalla ohjeita ja asiakirjamalleja.

Lääninhallitus tekee EVI:n kanssa kuntakäyntejä ainakin osaan niistä kunnista, joissa elintarvikevalvonnan määrälliset resurssit ovat alle puolet laskennallisesta minimitarpeesta. Kuntakäynneillä pyritään vaikuttamaan kuntien elintarvikevalvonnan resurssien lisäämiseen ja kuntayhteistyön lisäämiseen lakimuutosten sallimassa laajuudessa.

Laatujärjestelmän kehittämistä jatketaan vuoden 2001 tulosten pohjalta.

Suunnittelukauden painoalueet

Sosiaali- ja terveystoimen painoalueita ovat

- eri alueiden ja väestöryhmien välinen yhdenvertaisuus
- syrjäytymisen ehkäiseminen
- ikääntyvän väestön tarvitsemien palvelujen turvaaminen
- lasten ja nuorten terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen
- hyvinvointi- ja terveystavoitteisen toiminnan ja yhteistyön kehittäminen

5. Poliisiosasto

Tulostavoitteet vuodelle 2002

Talousarviotavoitteet

Lääninhallitus varmistaa suunnittelulla ja resurssiohjauksella hälytyspalvelujen saatavuuden läänin alueella. Lääninhallitus varmistaa myös kansallisen huumeohjelman toteuttamisen poliisin osalta selkeyttämällä läänin alueella toimivien poliisiyksiköiden roolia ja lisäämällä niiden välistä yhteistoimintaa.

Suunnitelmat poliisitoimen toimintamenomomentista 26.75.21 laaditaan sisäasiainministeriön poliisiosaston ohjeiden mukaan.

6. Pelastusosasto

Toimintaympäristön muutokset

Useimpien kuntien talous kiristyy entisestään, minkä vuoksi pelastustoimen tärkeitäkin investointeja siirretään tulevaisuuteen. Väestörakenteen muutos vaikeuttaa vapaaehtoisen henkilöstön varaan perustuvien palokuntien henkilöstön uusiutumista. Kuntien pelastustoimen palvelutaso uhkaa vähitellen heiketä.

Tulostavoitteet vuodelle 2002

Talousarviotavoitteet

Lääninhallitus ohjaa ja valvoo kuntien palvelutasopäätösten toimeenpanoa ja kehittämistä. Erityisesti kiinnitetään huomiota onnettomuuksien ehkäisyyn sekä riskien mukaisiin palokuntien toimintavalmiuksiin ja pelastustoiminnan johtamisjärjestelyihin.

Lääninhallitus tukee hätäkeskusjärjestelmän ja alueellisen pelastustoimen suunnittelua ja toteuttamista sekä sovittaa yhteen poikkeusoloihin varautumista läänissä.

Suunnittelukauden painoalueet

Pelastustoimen palvelujen tuotantoa tehostetaan siirtymällä alueelliseen järjestelmään ja valtion ylläpitämiin hätäkeskuksiin.

7. Liikenneosasto

Toimintaympäristön muutokset

Joukkoliikenteen palvelujen ostoon käytettävän rahan riittävyyteen on kiinnitettävä erityistä huomiota sen vuoksi, että liikenne- ja viestintäministeriön määräraha ei ole kasvanut alan kustannusten kohoamisen myötä. Tämän johdosta nykyinen ostoliikenne on tarkasteltava uudelleen ja karsittava turhat ostokohteet. Työmäärä hankintapuolella tulee lisääntymään.

EU:n joukkoliikennettä koskeva direktiivi on muuttumassa. Muutokset merkitsevät työmäärän lisääntymistä varsinkin, jos linjaliikennelupien yksinoikeudet jäävät pois.

Tulostavoitteet vuodelle 2002

Talousarviotavoitteet

Lääninhallitus turvaa julkisen liikenteen palvelut alueellaan taloudellisesti tehokkaalla tavalla. Lääninhallitus pyrkii sekä rahoituksen että kehittämistöminnan avulla lisäämään joukkoliikenteen houkuttelevuutta ja esteettömyyttä ja lääninhallitusta kehitetään esteettömyyden alueelliseksi asiantuntijaksi. Lääninhallitus tehostaa yhteistyötä kuntien kanssa ja edistää henkilöliikenteen logistista osaamista liikenteenhoidon tehostamiseksi. Lisäksi lääninhallitus toimii kevyen liikenteen ja joukkoliikenteen toimintaedellytysten parantamiseksi ja liikenneturvallisuuden edistämiseksi.

Läänin alueen kuntien liikenneturvallisuustyötä tuetaan ja aktivoidaan.

Muut tavoitteet

Joukkoliikenteen palvelutasoselvitykset ovat nostaneet toimenpiteiden kohteeksi joukkoliikenteen laatukäytävät. Liikennejärjestelmäsuunnittelu lisääntyy seututasolla ja maakunnallisten liikennejärjestelmäsuunnitelmien jälkeen siirtyään seututasolle.

Läänin liikenneturvallisuussuunnitelman päivitys on ajankohtainen uuden valtakunnallisen suunnitelman tultua voimaan.

Valmiussuunnittelussa kuljetusten ohjauksessa keskitytään varaustoiminnan käynnistämiseen tietojärjestelmien osalta TIVA –organisaatioiden toiminnan käynnistämiseen.

EU –projekti ARTS käynnistyy.

Suunnittelukauden painoalueet

Valtionapulainsäädännön muutos aiheuttaa rahoituspäätöksen uudistamistarpeen ja rahoitusperusteiden uudistamisen. Painopiste tulee edelleen olemaan taksapolitiikassa säännöllisen matkustuksen tukemiseksi. Tuettavia lip-pumuotoja ei tultane rajaamaan niin tarkkaan kuin nykyisin sekä kuntien vapausaste lisääntyy.

Joukkoliikenteen kehittämisessä tulee painopiste edelleen olemaan esteettömyyden edistämässä. Tämä merkitsee palvelulinjojen ja kutsuohjatun joukkoliikenteen edistämistä, josta yksi esimerkki on matkojenyhdistelytoiminta. Joukkoliikenneinformaation alalla aikataulutiedotuksen lisäksi tärkeää on matkakeskusten suunnittelun edistäminen.

8. Kilpailu- ja kuluttajaosasto

Toimintaympäristön muutokset

Kilpailuasiat

Suomen tultua osaksi Euroopan Unionin sisämarkkinoita ja myöhemmin liityttyä Talous- ja rahaunionin kolmanteen vaiheeseen, ovat kansallisen talouspo-

litiikan vaikutusmahdollisuudet heikentyneet ja kilpailupolitiikan merkitys entisestäänkin korostunut. Talouspolitiikan keinovalikoiman kaventuessa vain markkinoiden tehokas toiminta sopeuttaa talouden paremmin häiriötilanteissa. Markkinat ovat laajenneet toisaalta maantieteellisesti ja kilpailu on muuttunut aikaisempaa kansainvälisemmäksi, mutta samalla kansallisten markkinoiden avauduttua myös kovemmaksi rajojen sisällä toimiville. Kilpailun kiristyminen saattaa houkutella yrityksiä etsimään keinoja kilpailun rajoittamiseksi.

Julkisessa keskustelussakin pidetään usein elinkeinoelämän kehittämisen ja kilpailukykypolitiikan näkökulmasta perusteltuna, että kilpailunrajoituksia ja etenkin yrityskauppoja tulisi hyväksyä kansainvälisessä kilpailussa pärjävien toimijoiden synnyttämiseksi. Tällaiset asenteet voivat aiheuttaa tehottomuutta ja kilpailuongelmia. Toisaalta elinkeinopolitiikalla myös edistetään kilpailupolitiikan tavoitteita. Julkisen talouden tasapainon tavoittamiseksi julkisessa omistuksessa olevaa tuotantotoimintaa markkinaehtoistetaan ja yksityistetään. Osa julkisesta tuotannosta muuttuu vähitellen elinkeinotoiminnaksi, johon voidaan soveltaa kilpailunrajoituslainsäädäntöä.

Kilpailupoliittisessa toimintaympäristössä on tapahtumassa muutoksia, joille on ominaista mm. seuraavat kehityspiirteet: hyödykkeiden luonne, tuotantotapa, markkinointi ja jakelu muuttuvat teknologisen kehityksen vuoksi nopeasti ja perinteiset toimialojen rajat hämärtyvät. Tämän vuoksi kilpailulainsäädännön soveltamiseksi välttämätön hyödykemarkkinoiden määrittely vaikeutuu. Internetin käyttö ja elektroninen kaupankäynti johtavat useilla toimialoilla maantieteellisten markkinoiden laajenemiseen, mikä hankaloittaa relevanttien markkinoiden määrittelyä.

Kilpailunrajoitusten havaitseminen myös vaikeutuu, koska yritykset ovat samanaikaisesti sekä toistensa kilpailijoita että yhteistyökumppaneita ja koska perinteiset markkinoiden ja toimialojen rajat hämärtyvät. Kilpailunrajoitusten luonnekin muuttuu, rajoitukset laaja-alaistuvat ja monimutkaistuvat ja niiden arviointi vaikeutuu. Yritystoiminnan tuntemuksen merkitys kilpailuviranomaisten toiminnassa korostuu.

Viranomaisten tapauskohtaiset arvioinnit tulevatkin liittymään yhä enemmän mm. kilpailemattomuussitoumuksiin, kilpailijoiden yhteisiin tuotteisiin, yhteisyrittäisiin ja kilpailijoiden väliseen arkaluonteisten tietojen vaihtoon. Kilpailuviranomaisten työn painopiste pysynee kuitenkin edelleen perinteisissä kilpailunrajoitusongelmissa.

Kilpailupoliittisen toimintaympäristön nopea muutos ja tarve saada nykyistä enemmän tietoa eri tuotannonalojen kilpailuolosuhteista edellyttävät kilpailututkimuksen lisäämistä ja tehostamista kansallisesti ja alueellisesti elinkeinoelämän kehittämisen tukemiseksi.

Kilpailunrajoituslainsäädännön uudistaminen on lisännyt Kilpailuviraston tehtävämäärää. Tämän vuoksi varaudutaan siihen, että Kilpailuvirasto ohjaa entistä enemmän tapauksia lääninhallitusten selvitettäväksi. Samaan aikaan myös alueella toimivien elinkeinonharjoittajien aktiivisuus kilpailuasioissa on lisääntynyt.

Lääninhallitukselle osoitetaan entistä enemmän kanteluja ja selvityspyyntöjä konkreettisissa kilpailunrajoitustapauksissa. Sitä mukaa kuin alueellinen kilpailuvalvonta saa lisää näkyvyyttä ja sen merkitys elinkeinoelämässä mm. kilpailututkimuksen myötä avautuu, kilpailunrajoitustapausten määrä tulee edelleen kasvamaan. Myös kilpailunrajoituslainsäädännön soveltamista koskevan neuvonnan ja ohjauksen tarve lääninhallituksen työssä kasvaa. Tämä yhdessä sen kanssa, että alueelliselta kilpailuviranomaiselta odotetaan nopeita ratkaisuja, lisää tarvetta asiantuntemuksen kehittämiseen.

Kuluttaja-asiat

Kansainvälistyminen ja sähköisen kuluttajainformaation ja kaupankäynnin laajeneminen muuttavat markkinoiden rakennetta ja tarjoavat kuluttajille uusia mahdollisuuksia. Vaihtoehdot lisääntyvät, mutta samalla myös markkinointimenetelmät ja kaupankäyntimuodot monimutkaistuvat ja valintojen tekeminen saattaa vaikeutua. Yhteisönlajuudessa kaupankäynnissä kuluttajat tarvitsevat lisää tietoa oikeuksistaan. Toisaalta entistä laajemmat hinta- ja laatuvertailut ovat mahdollisia.

Euro-käteinen otetaan käyttöön vuoden 2002 alussa. Kuluttajien on uuteen valuuttaan siirryttäessä omaksuttava uusi hintatietoisuus, mihin on mm. kuluttajaviranomaistoimin annettava riittävät mahdollisuudet ja tuki. Viranomaisten on myös huolehdittava siitä, että mahdollista kuluttajien hintatietoisuuden hetkellistä hämärtymistä ei pyritä käyttämään hyväksi. Euro-käteiseen siirtyminen edellyttää mm. riittävää valvontaa sekä tiedotustoimintaa.

Lääninhallitus arvioi ja valvoo erityislainsäädännön antamin valtuuksin väestön tarvitsemien palvelujen yhdenvertaista saavutettavuutta läänin eri osissa sekä vaikuttaa epäkohtien korjaamiseen. Osaston toimialalla tämä työ on kohdistunut lähinnä päivittäistavaroiden ja jatkossa muidenkin tehtäväalueen markkinaehtoisten peruspalvelujen saavutettavuuteen.

Harvaan asutun läänin väestön asemaa vaikeuttaa se, että palvelurakenne muuttuu ostovoimaisten kuluttajien tarpeiden mukaisesti entistä keskittyneemmäksi. Vähemmän ostovoimaisilla kuluttajaryhmillä saattaa olla ongelmia palvelujen saavutettavuudessa.

Tulostavoitteet vuodelle 2002

Talousarviotavoitteet

Selvitetään alueellisilla markkinoilla ilmeneviä kilpailunrajoituksia keskittyen erityisesti julkiseen tuotantotoimintaan sekä kaupan ja teollisuuden hinnoittelu- ja logistiikkajärjestelyihin.

Euron käyttöönoton vaikutuksia hintoihin ja pakkauskoikiin seurataan yhdessä Kuluttajaviraston kanssa. Lisäksi tehdään valtakunnallisia ja alueellisia hintavertailuja, joiden tulokset saatetaan läänin asukkaiden tietoon. Hinta-

merkintöjen valvonnassa keskitytään euromääräisten hintamerkintöjen lisäksi erityisesti ongelmallisille alueille. Varaudutaan kuluttaja-asioiden edellyttämiin kiireellisiin valvonta- ja tarkastustehtäviin.

Yhdessä kuluttaja-asiamiehen kanssa kartoitetaan markkinointia koskevien pelisääntöjen noudattamista sähköisessä kaupassa.

Valvotaan, että läänin alueella vain valmismatkarekisteriin merkityt elinkeinonharjoittajat harjoittavat valmismatkaliiketoimintaa.

Muut tulostavoitteet

Kauppa- ja teollisuusministeriö on asettanut kuluttaja- ja kilpailupolitiikalle ja lääninhallitusta ohjaaville viranomaisille vuodelle 2002 mm. seuraavat tulostavoitteet, jotka vaikuttavat osaston toimintaan tavoiteasettelun, muun tehtävien painotuksen ja konkreettisten toimeksiantojen muodossa.

Talouden globalisaatio ja verkottuminen, informaatio- ja muun teknologian nopea kehittyminen ja julkisen sektorin monet rakenteelliset muutokset tuovat kuluttaja- ja kilpailupolitiikalle uusia haasteita. Kansalaisen ja kuluttajan näkökulma on korostumassa myös talous- ja sosiaalipolitiikan piiriin kuuluvissa hankkeissa.

Kilpailupolitiikan kehittämistarpeiden, -tavoitteiden ja -keinojen arvioimista jatketaan kansainvälisissä yhteyksissä ja kansallisena työnä. EU-maissa sovelletaan lisääntyvässä määrin kansallisen kilpailulainsäädännön rinnalla myös EU:n kilpailulainsäädäntöä.

Kuluttajat tarvitsevat rationaalisten kulutuspäätösten perustaksi monipuolista markkinainformaatiota. Erityisesti nuorten velkaantumisongelmia pyritään ennaltaehkäisemään. Kuluttajien luottamuksen säilyttäminen viranomaisten palvelukykyyn on tärkeää, joten kuluttajaviranomaisten toimintaa kehitetään jatkuvasti. Kuluttajapolitiikkaa toteutetaan vuosille 2000-2003 laaditun kuluttajapolitiittisen ohjelman mukaisesti.

Kilpailupolitiikalla varmistetaan markkinoiden toimivuus ja kilpailun hyötyjen siirtyminen myös asiakkaille ja kuluttajille. Kansainvälisen lainsäädännön kehitystä seurataan ja vaikutetaan siihen siten, että elinkeinoelämän tiedonsaanti ja toimintaedellytykset tulevat turvatuiksi.

Kuluttajapolitiikalla vahvistetaan kansalaisten asemaa yhteiskunnassa ja hyödykemarkkinoilla. Kuluttajapolitiittisen ohjelman toteutuminen varmistetaan. Kuluttajien asema yhteiskunnassa ja hyödykemarkkinoilla vahvistuu. Kuluttajien ja elinkeinonharjoittajien välisiä ristiriitoja ehkäistään ja ratkaistaan.

Kilpailuvirasto edistää julkisen palvelutuotannon markkinaehtoistamista, puuttuu energia- ja viestintäaloilla erityisesti selkeisiin syrjintä- ja kohtuuttoman hinnoittelun tapauksiin sekä estää kilpailijoiden ja uusien toimintamuotojen keinotekoisesti poissulkemisen sekä keskittyy kaupan ja teollisuuden aloilla erityisesti ostovoiman väärinkäyttöön sekä kilpailua poissulkeviin hinnoittelu-, logistiikka-, laadunvalvonta- ja kierrätysjärjestelyihin.

Kuluttajaviraston toiminnan yhteiskunnallista vaikuttavuutta lisätään suuntaamalla toiminta alueille, joilla on kuluttajan kannalta huomattavaa merkitystä tai joilla voidaan olettaa yleisimmin esiintyvän ongelmia kuluttajien asemassa. Viraston painopistealueena ovat talous- ja velkaneuvonnan menettelytapojen kehittäminen neuvojen työn tukemiseksi, kulutushyödykekaupan virhetilanteiden pelisääntöjen vakiinnuttaminen sekä euron käyttöönoton kuluttajavaikutusten minimoiminen ja sähköisen kaupankäynnin kuluttajariskien vähentäminen

Kuluttajatutkimuskeskus tuottaa tutkimustietoa arjen toimintatavoista ja ympäristöstä säästävistä kulutuksesta, kuluttajista muuttuvassa elintarviketaloudessa, käyttäjistä ja tuottajista tietoyhteiskunnan toimijoina, kotitalouksille suunnatuista yksityisistä ja julkisista palveluista sekä eurosta, kuluttajista ja markkinoista.

Varsinaisiin tulostavoitteisiin kirjaamattomana tehtävänä jatketaan erillisen suunnitelman mukaisesti läänin kilpailuolosuhdetutkimuksen tekemistä. Euron käyttöönottoa koskevaan tulostavoitteeseen sisältyy läänin kaupan neuvottelukunnassa tehtävä työ. Neuvottelukunta osallistuu myös päivittäistavarapalveluja koskevaan peruspalvelujen arviointiin. Talous- ja velkaneuvonnan toimintaa kuntien kanssa tehtyjen sopimusten mukaisesti seurataan ja nuorten velkaantumisongelmia pyritään ennaltaehkäisemään.

Yleisenä toimintatapaa koskevana tavoitteena on, että osasto lisää aluetietoutta sekä toimii eri tehtäväryhmissä koko läänin alueella monitoimipisteisesti ja ilman toimipisteperusteisia vastuita. Ohjaavien viranomaisten ja asiakkaiden toimenpidepyynnöt toteutetaan määräajassa tai muuten mahdollisimman joutuisasti ja tehokkaasti. Työn laatua parannetaan noudattamalla eri tehtäväryhmiä koskevia osastokohtaisia palvelusitoumuksia ja osallistamalla muuhun viraston laatutyöhön.

Osastolle kuuluvien tehtävien hoidossa edellytetään henkilökohtaisen vastuun ottamista, osaamisen jakamista ja toimimista kulloiseenkin tarpeeseen pohjautuvissa omatoimisissa ja asiakasohjautuvissa ryhmissä. Tehtävien hankkeistusta ja hankesuunnittelua ja –raportointia kehitetään. Tuottavuutta ja taloudellisuutta pyritään parantamaan tieto- ja tietoliikennetekniikkaa hyväksi käyttämällä, päällekkäisyyksiä poistamalla sekä toimintatapoja yhtenäistämällä ja kehittämällä. Työajan seurannalla varmistetaan työajan tehokas ja tuloksellinen käyttö. Tehtävien vaativuustasoon ja henkilöstön suoritustasoon perustuvaan palkkausjärjestelmään siirrytään arvioimalla tehtäväluokitus ja henkilöstön suoritustaso.

Suunnittelukauden painoalueet

Valtion talousarvion mukaan kuluttaja- ja kilpailupolitiikalla lisätään kuluttajien hyvinvointia ja edistetään tehokkaasti toimivien ja terveiden tuote- ja palvelumarkkinoiden muotoutumista. Esteetön ja tasapuolinen markkinoille pääsy on kilpailukykyisen elinkeinotoiminnan harjoittamisen keskeinen edellytys. Hyvin toimivat markkinat kannustavat yrityksiä innovaatioihin, panostamaan uusille,

kuluttajien tarpeet huomioon ottaville liiketoiminta-alueille ja kehittämään joustavia toimintatapoja.

Kuluttaja- ja kilpailupolitiikan tavoitteet palvelevat myös läänin elinkeinoelämän kehittämistä. Kilpailukyky politiikan ja samalla alueen kehittämisen näkökulmasta lääninhallitus huolehtii alueellisena kilpailuviranomaisena siitä, että kilpailua on riittävästi, ja alueellisena kuluttajaviranomaisena siitä, että kysyntä on vaativaa. Väestön tarvitsemien peruspalvelujen arvioinnilla lääninhallitus tukee peruspalveluihin kuuluvien kulutushyödykkeiden yhdenvertaista ja hyvää saavutettavuutta läänissä. Jotta valvonta-, informaatio- ja arviointitehtävät voidaan hoitaa hyvin, läänin tilasta on hankittava ja jatkuvasti ylläpidettävä hyvä tietämys.

Osaston avaintulos vuosina 2002 - 2006 on seuraava:

Markkinoiden toimivuutta ja elinkeinoelämää edistetään läänissä turvaamalla terve ja toimiva taloudellinen kilpailu sekä kuluttajien vahva markkina-asema, kysynnän vaativuus ja peruspalveluihin kuuluvien kulutushyödykkeiden saavutettavuus.

9. Oikeushallinto-osasto

Toimintaympäristön muutokset

Ulosottolaitoksen rahaliikenne siirtyy euron käyttöön siitä erikseen laadittujen suunnitelmien mukaisesti.

Ulosottolain kokonaisuudistuksen toinen vaihe toimeenpannaan ja uusi ulosoton tietojärjestelmä otetaan käyttöön maaliskuun alussa 2003.

Tulostavoitteet vuodelle 2002

Talousarviotavoitteet

Lääninhallitus vastaa kihlakunnan ulosottovirastojen ja kihlakunnanvirastojen ulosotto-osastojen toiminnan ohjauksesta muun muassa huolehtimalla ulosottopiirien tarkastamisesta ja kouluttamisesta sekä tulosohtauksesta.

Vuonna 2002 painopistealueena ovat maaliskuussa 2003 voimaan tulevan ulosottolain kokonaisuudistuksen ja käyttöön otettavan ulosoton uuden tietojärjestelmän edellyttämän koulutuksen järjestäminen läänin ulosottopiirien henkilöstölle.

Muut tavoitteet

Ulosottolainsäädännön muutoksesta johtuvan koulutuksen toteuttaminen niin, että koko ulosottohenkilöstölle annetaan perusvalmiudet toimia uuden lain-säädännön mukaisesti ja käyttää ULJAS –tietojärjestelmää.

Ulosottovirastojen ja ulosotto-osastojen revisiotarkastuksen kehittäminen.

Ulosottopiirien laadullisena tulostavoitteena olevan ulosoton ongelmatilanteiden käsittelemisestä ja minimitoimenpiteiden toteuttamisesta laadittavan arvioon huomioon ottaminen toiminnallisessa tarkastuksessa.

10. Yhteiset palvelut (hallinto)

Toimintaympäristön muutokset

JOPA –hankkeen pohjalta laadittavat suunnitelmat tehtävien delegoinnista keskushallinnosta aluehallintoon ja aluehallinnosta paikallishallintoon parantavat hallinnon palvelujen saatavuutta ja laatua sekä lisäävät hallinnon läheisyyttä ja joustavuutta. Lääninhallituksen on varauduttava tarvittavaan asiantuntemukseen ja toimintaedellytyksiin.

Lääninhallitukset erikoistuvat hoitamaan keskitetysti eri tehtäväkokonaisuuksia ja tätä varten on tunnettava ja määriteltävä hallinto -sektorin vahvuudet.

EURO:n käyttöönotto vuoden alusta muuttaa kaikki kansallista valuuttaa koskevat ja käyttäneet atk –järjestelmät sekä asiakirjat euromääräisiksi. Huolellisesta käyttöönottoon valmistautumisesta huolimatta alkava vuosi tulee olemaan voimavaroja kuluttava.

Sähköinen asiointi yleistyy mm. laitteiden ja sovellusten käyttäjäystävällisyyden parantuessa sekä tietoliikenneyhteyksien kehittyessä. Matkaviestimet yleistyvät ja tulevat olemaan lähivuosina yleisimmin käytettäviä internet –päätelaitteita.

Tietoturva- ja muut uhat kasvavat edelleen.

Tulostavoitteet vuodelle 2002

Talousarviotavoitteet

Toteutetaan hallituksen selonteossa eduskunnalle todettuja lääninhallitusten kehittämisen linjauksia. Kehitetään lääninhallitusten tietohallintoa hallinnon alan strategian mukaisesti.

Aluehallinnon keskeisten yhteistyökumppaneiden kanssa sovitaan verkosto-yhteistyön strategiset tavoitteet ja luodaan menettelytavat yhteisten tehtävä-alueiden tarkoituksenmukaiseksi hoitamiseksi.

Yleishallinnolliset tulostavoitteet

1. Lääninhallituksen organisaation arvioinnissa syksyllä 2001 saatujen tulosten perusteella tehdyt linjaukset viedään toimenpiteinä lääninhallituksen toimintaan.

Työssä hyödynnetään käynnissä olevaa laatuhanke.

2. Asiakaspalautteen saamisen parantaminen ja käsittelyn tehostaminen lääninhallituksessa.

Tehtyjen palvelusitoumusten palveluista ja niiden käsittelyajoista kerätään palautetta korkeakouluopiskelijoiden harjoitus- ja opinnäytetöinä asiakaskyselyillä. Muita palautejärjestelmiä kehitetään ja palautteen käsittelyä tehostetaan.

Lääninhallituksen näkyvyyttä edistetään läänien yhteisellä julkaisujärjestelmällä, jolla pyritään myös yhtenäistämään mm. palveluista tiedottamista.

3. Verkkopalvelujen parantaminen. Palvelujen kattavuuden lisääminen.

Sähköisten asiointipalvelujen käyttöönoton edellyttämiä tietohallinnollisia järjestelyjä selvitetään ja kehitetään. Lomakepalvelua laajennetaan lääninhallituksen internet –sivuilla ja lomakkeet sijoitetaan etusivulta aukeavalle lomakepalvelusivulle. Sähköisen lomakkeen käyttöönottoa edistetään ja pyritään luomaan valmiudet lääninhallituksessa lomakkeen vastaanottoon HST -varmennetta käyttäen.

Verkkopalvelujen käyttöönottoa edistetään myös alaisessa hallinnossa.

Lääninhallitus on käynnistänyt valtion alueellisen tietoverkon ja sähköisten palvelujen saatavuuden selvitystyön Pohjois-Karjalassa yhdessä Pohjois-Karjalan liiton, TE –keskuksen ja ympäristökeskuksen kanssa yhteisten verkkopalvelujen kehittämiseksi. Selvitystyön pohjalta käynnistetään hanke, jossa tarkastellaan yhteistyömahdollisuuksia ja portaaliratkaisuja Pohjois-Karjalan kuntien alueverkkohankkeen kanssa.

4. Yhteistyö vahvuutena –hankkeen läpivieminen.

Yhteistyö vahvuutena –hanke toteutetaan kiinteässä yhteistyössä laatuhanke-keen kanssa siten, että se räätälöidään lääninhallituksen omien tarpeiden mukaan laatutyötä tukien.

5. Peruspalvelujen arvioinnin parantaminen paikkatietojärjestelmiä hyväksi käyttäen.

Peruspalvelujen arviointityössä valmistaudutaan ja ryhdytään hyödyntämään paikkatietojärjestelmää. Arviointityössä kiinnitetään huomiota myös kuntien tarpeisiin.

Muut tulostavoitteet

Lääninhallitus jatkaa aloitettua laatutyötä nimeämällä, priorisoimalla, aikatauluttamalla ja resursoimalla ne EFQM –itsearviointiprosessissa esille nousseet kehittämiskohteet, jotka toteutetaan. Lääninhallituksessa käynnis-

tetään keväällä uusi itsearviointiprosessi. Osastot ja yksiköt jatkavat omaa laatutyötään.

Henkilöstön nykyosaamisen ja tulevaisuuden osaamishaasteiden kartoittamisen pohjalta laaditaan lääninhallituksen pitkän aikavälin henkilöstön kehittämissuunnitelma, joka pohjautuu lääninhallituksen toiminta-ajatukseen, menestystekijöihin ja visioon.

Uuden henkilöstön perehdyttämiseen laaditaan koulutusohjelma.

Lääninhallituksen näkyvyyttä edistetään läänien yhteisellä julkaisujärjestelmällä, jolla pyritään yhtenäistämään mm. palveluista tiedottamista.

Lääninhallitus parantaa ja tehostaa sähköistä viestintäänsä panostamalla erityisesti internet- ja intranetpalveluihin. Aloitettua intran ja internet –sivujen kehittämistyötä jatketaan.

Tietoturvasuunnitelmat päivitetään ajan tasalle ja lääninhallituksen henkilöstölle järjestetään tietoturvakoulutusta.

Etätyön edellyttämiä tietoteknisiä ratkaisuja otetaan käyttöön.

Uuden palkkausjärjestelmän käyttöönotto lääninhallituksessa ja maistraateissa.

11. Kansainvälinen toiminta

Lääninhallitus jatkaa kansainvälisen toiminnan toimijoiden verkottamista sekä konsultoi ja osallistuu eri hallinnonalojen kansainvälisten projektien valmisteluun lähialueella lähinnä Luoteis-Venäjän (Karjalan ja Pietarin alue) ja Viron alueella.

Lääninhallitus rakentaa yhteistyötä toisiin toimijoihin Itä-Suomen lähialueosaamisen kehittämiseksi painottaen Suomen asemaa Pohjoisen Ulottuvuuden konkretisoijana Kaakkois-Suomen Interregin sekä Baltian suuntaan ottaen huomioon EU:n laajentumisalueen.

Lääninhallitus käyttää asiantuntijaosaamistaan eri toimialoilla (sosiaali- ja terveyshuolto, koulutus, kulttuuri, turvallisuus, yhteiskunnallinen ja hallinnon kehittäminen sekä elinkeinoelämän toimintaympäristön kehittäminen) sidosryhmien toimijoiden tukena.

Lääninhallitus toteuttaa läänin alueen Venäjätoimija –selvityksen koulutuksen ja lähialuerahoituksen kohdentamiseen. Selvityksen lisäksi toteutetaan lähialuetyöseminaari ja kokouksia toimijoiden verkottamiseen.

Kansainvälisen osaamisen tehostamiseen toteutetaan poikkihallinnollista koordinoitua työtä eri sidosryhmien kesken (lähialuetyöryhmä).

Osallistutaan mahdollisuuksien mukaan hallinnon kehittämisen asiantuntijavaihtoon lähialueella/Euroopan alueella.

Lääninhallitus osallistuu sisäasiainministeriön toimeksiannosta ja ulkoasiainministeriön myöntämällä rahoituksella tapahtuviin lähialueyhteistyöhankkeisiin Venäjällä.

Suunnittelukauden painoalueet

Painoalueita ovat pohjoisen ulottuvuuden konkretisointi Itä-Suomessa ja yhteistyön rakentaminen eri toimijoiden kesken, lähialue toimijoiden verkottaminen ja eri toimijoiden aktivoiminen koulutuksen avulla sekä projektien käynnistäminen lähialueella.

12. Talousarvioehdotus 2002

Itä-Suomen lääninhallituksen talousarvioehdotus 2002, arviot vuosien 2002-20056 menoista ja tuloista sekä henkilöstösuunnitelmat esitetään oheisissa liitteissä A ja B.

LIITE A
BUDJETTILOMAKE

Momentti 26.05.21.

Koko lääninhallitus **Itä-Suomi**

Käyttösuunnitelma	TAE	Ehdotus	Alustava arvio vuosille 2002-2006			
	2001 1 000 €	2002 1 000 €	2003 1 000 €	2004 1 000 €	2005 1 000 €	2006 1 000 €
Palkat	7 144	7 594	7 737	7 737	7 737	7 737
Kiinteistömenot	1 179	1 352	1 352	1 352	1 352	1 352
vuokrat	1 060	1 229	1 229	1 229	1 229	1 229
sähkö	42	44	44	44	44	44
siivous	77	79	79	79	79	79
Muut kulutusmenot	1 517	1 514	1 514	1 514	1 514	1 514
Investoinnit	336	219	244	219	219	219
YHTEENSÄ	10 175	10 678	10 846	10 821	10 821	10 821
Nettoutettavat tulot	572	505	505	505	505	505
julkioikeudelliset	437	370	370	370	370	370
muut tulot	135	135	135	135	135	135
Nettokehys	9 604	10 174	10 342	10 317	10 317	10 317
Arvio henkilötyövuosista	197	199	199	199	199	199

LIITE B

Lääninhallitus:
BUDJETTILOMAKE

Itä-Suomi

Momentti 26.05.21

Tulot ja menot osastoittain vuonna 2002

Käyttösuunnitelma	Osastot							Yhteensä 1 000 €
	Pelastusosasto 1 000 €	Kilpailu- ja kuluttajaosasto 1 000 €	Liikenneosasto 1 000 €	Oikeushallinto- osasto 1 000 €	Sosiaali- ja terveysosasto 1 000 €	Sivistysosasto 1 000 €	Yhteiset palvelut *) 1 000 €	
Palkat	286	454	740	286	2 111	1 589	2 128	7 594
Muut kulutusmenot	110	213	272	85	745	601	840	2 866
Investoinnit	9	15	21	7	52	45	70	219
Bruttomenot	405	682	1 033	378	2 908	2 235	3 038	10 678
Nettoutettavat tulot	7	12	152	5	257	31	41	505
julkisoikeudell.suor.	2	3	138	2	224	0	2	370
muut suoritteet	0	0	3	0	5	6	0	13
Nettomenot	5	9	12	4	29	25	39	121
Lainanhoitomaksut	0	0	0	0	0	0	109	109
Arvio henkilötyövuosista	8	14	19	6	47	41	64	199

*) Maaherran menot sisältyvät tänne